

Προθεσμίες των διαδικασιών

Περιεχόμενο που παρέχεται από

European Judicial Network
(in civil and commercial matters)

1 Ποια είναι τα είδη προθεσμιών που εφαρμόζονται στις αστικές διαδικασίες;

Στο αυστριακό δίκαιο υπάρχουν διάφορα είδη προθεσμιών.

Γίνεται διάκριση μεταξύ των δικονομικών προθεσμιών, δηλαδή των χρονικών περιόδων έως τη λήξη των οποίων κάποιος διάδικος ή άλλος συμμετέχων στη δίκη μπορεί ή πρέπει να εκτελέσει μια συγκεκριμένη διαδικαστική πράξη, και των προθεσμιών ουσιαστικού δικαίου, δηλαδή των χρονικών περιόδων έως τη λήξη των οποίων πρέπει να συμβεί ένα συγκεκριμένο γεγονός για να προκύψουν από αυτό ορισμένες συνέπειες ουσιαστικού δικαίου στο πλαίσιο της έννομης τάξης [π.χ. η προθεσμία για την άσκηση αγωγής προσβολής της νομής σύμφωνα με το άρθρο 454 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (Zivilprozessordnung – ZPO) ή οι προθεσμίες καταγγελίας σύμβασης μίσθωσης σύμφωνα με το άρθρο 560 του ZPO]. Σημαντικό είναι ότι στις δικονομικές προθεσμίες, σε αντίθεση με τις προθεσμίες ουσιαστικού δικαίου, δεν συνυπολογίζονται οι ημέρες της ταχυδρομικής αποστολής. Αυτό σημαίνει, για παράδειγμα, ότι ένδικο μέσο (δικονομική προθεσμία) θεωρείται εμπρόθεσμο εφόσον ταχυδρομήθηκε (ημερομηνία της σφραγίδας του ταχυδρομείου) την τελευταία ημέρα της σχετικής προθεσμίας, ακόμη και αν φθάσει στο δικαστήριο μετά τη λήξη της προθεσμίας.

Διάκριση γίνεται επίσης μεταξύ των προθεσμιών των οποίων η διάρκεια ορίζεται απευθείας από τον νόμο (π.χ. οι προθεσμίες για την άσκηση ένδικων μέσων) και των προθεσμιών των οποίων η διάρκεια ορίζεται από το δικαστήριο ανάλογα με τις απαιτήσεις της εκάστοτε υπόθεσης (π.χ. η προθεσμία για την καταβολή εγγυοδοσίας). Συνδυασμό των δύο περιπτώσεων αποτελούν οι καθοδηγητικές προθεσμίες, για τις οποίες ο νόμος καθορίζει απλώς ορισμένο χρονικό πλαίσιο (μια ελάχιστη ή μια μέγιστη διάρκεια ή μια κατά προσέγγιση διάρκεια, όπως στο άρθρο 257 παράγραφος 1 του ZPO για την ημερομηνία της προκαταρκτικής δικασίμου).

Οι απόλυτες προθεσμίες καθορίζονται μέσω της χρονικής στιγμής κατά την οποία λήγουν (συνήθως ορισμένη ημερολογιακή ημέρα), ενώ στις σχετικές προθεσμίες καθορίζεται η διάρκειά τους· η έναρξή τους καθορίζεται από το γεγονός που συνεπάγεται την έναρξη της προθεσμίας.

Κατά κανόνα, οι προθεσμίες μπορούν να παραταθούν από το δικαστήριο (προθεσμίες υποκείμενες σε παράταση). Οι προθεσμίες των οποίων την παράταση ο νόμος, κατ' εξαίρεση, απαγορεύει ονομάζονται προθεσμίες που δεν υπόκεινται σε παράταση ή αναγκαστικές προθεσμίες.

Η διάκριση μεταξύ προθεσμιών που υπόκεινται σε επαναφορά και προθεσμιών που δεν υπόκεινται σε επαναφορά γίνεται με βάση το αν, σε περίπτωση μη τήρησης της προθεσμίας, είναι δυνατή ή όχι η επαναφορά των πραγμάτων στην προτέρα κατάσταση. Κατά κανόνα, οι προθεσμίες υπόκεινται σε επαναφορά· στις περιπτώσεις κατά τις οποίες ο νόμος, κατ' εξαίρεση, απαγορεύει την επαναφορά των πραγμάτων στην προτέρα κατάσταση, οι σχετικές προθεσμίες ονομάζονται αποκλειστικές προθεσμίες ή προθεσμίες που επιφέρουν έκπτωση. Αποκλειστικές δικονομικές προθεσμίες αποτελούν, για παράδειγμα, οι απόλυτες προθεσμίες για την άσκηση αγωγής ακύρωσης και για την άσκηση αγωγής επανάληψης της διαδικασίας (άρθρο 534 παράγραφος 3 του ZPO).

2 Κατάλογος των αργιών που προβλέπονται βάσει του κανονισμού (ΕΟΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1182/71, της 3ης Ιουνίου 1971.

Στην Αυστρία μη εργάσιμες ημέρες είναι το Σάββατο, η Κυριακή, η Μεγάλη Παρασκευή και οι επίσημες αργίες. Επίσημες αργίες στην Αυστρία είναι η 1η Ιανουαρίου (Πρωτοχρονιά), η 6η Ιανουαρίου (εορτή των Θεοφανείων), η Δευτέρα του Πάσχα, η 1η Μαΐου (εθνική εορτή), η εορτή της Αναλήψεως, η Δευτέρα της Πεντηκοστής, η εορτή της Αγίας Δωρεάς, η 15η Αυγούστου (εορτή της Κοιμήσεως της Θεοτόκου), η 26η Οκτωβρίου (εθνική εορτή), η 1η Νοεμβρίου (εορτή των Αγίων Πάντων), η 8η Δεκεμβρίου (εορτή της Αμώμου Συλλήψεως), η 25η Δεκεμβρίου (εορτή της Γεννήσεως του Χριστού) και η 26η Δεκεμβρίου (εορτή του Αγίου Στεφάνου).

3 Ποιοι είναι οι ισχύοντες γενικοί κανόνες για τις προθεσμίες στις διάφορες αστικές διαδικασίες;

Οι διατάξεις που διέπουν τις προθεσμίες περιλαμβάνονται κατά βάση στα άρθρα 123 έως 129, 140 έως 143 και 222 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (Zivilprozessordnung – ZPO), καθώς και στο άρθρο 89 του νόμου περί οργάνωσης των δικαστηρίων (Gerichtsorganisationsgesetz – GOG).

Επιπλέον, πολλοί άλλοι νόμοι για ειδικούς τύπους διαδικασιών περιέχουν λεπτομερείς αποκλίνουσες διατάξεις, οι οποίες όμως δεν μπορούν να παρουσιαστούν όλες στη συνέχεια χάριν συντομίας.

4 Όταν μια πράξη ή μια διατύπωση πρέπει να διενεργηθεί εντός μιας συγκεκριμένης προθεσμίας, ποιο είναι το χρονικό σημείο έναρξης της προθεσμίας;

Κατά κανόνα, η προθεσμία αρχίζει με την επίδοση της απόφασης με την οποία τάσσεται η προθεσμία ή η οποία αποτελεί την αφετηρία της προθεσμίας· διαφορετικά, με τη δημοσίευσή της (άρθρο 124 του ZPO).

5 Μπορεί η έναρξη της προθεσμίας να επηρεαστεί ή να τροποποιηθεί από τον τρόπο κοινοποίησης ή επίδοσης εγγράφων (προσωπική επίδοση από δικαστικό επιμελητή ή ταχυδρομική επίδοση);

Ναι, κατά παρέκκλιση από τον γενικό κανόνα, κατά τον οποίο ως χρόνος επίδοσης λογίζεται καταρχήν ο χρόνος της επίδοσης ή της δημοσίευσης της απόφασης με την οποία τάσσεται η προθεσμία ή η οποία αποτελεί την αφετηρία της προθεσμίας, ως χρόνος επίδοσης των ηλεκτρονικά διαβιβαζόμενων δικαστικών αποφάσεων και πράξεων κατά το άρθρο 89α παράγραφος 2 του νόμου περί οργάνωσης των δικαστηρίων (Gerichtsorganisationsgesetz – GOG) λογίζεται η επόμενη εργάσιμη ημέρα της ημέρας περιέλευσής τους στο ηλεκτρονικό πεδίο ελέγχου του παραλήπτη (το Σάββατο δεν θεωρείται συναφώς εργάσιμη ημέρα — άρθρο 89d παράγραφος 2 του GOG).

6 Αν η επέλευση ενός γεγονότος αποτελεί την έναρξη της προθεσμίας, η ημέρα επέλευσης του γεγονότος συνεκτιμάται στον υπολογισμό της προθεσμίας;

Για τον υπολογισμό των προθεσμιών που προσδιορίζονται σε ημέρες δεν συνυπολογίζεται η ημέρα εντός της οποίας βρίσκεται η χρονική στιγμή ή λαμβάνει χώρα το γεγονός που αποτελεί την αφετηρία της προθεσμίας.

Αντιθέτως, οι προθεσμίες που προσδιορίζονται σε εβδομάδες, μήνες ή έτη λήγουν με την παρέλευση της ημέρας της τελευταίας εβδομάδας ή του τελευταίου μήνα η οποία αντιστοιχεί κατ' όνομα ή κατ' αριθμό με την ημέρα κατά την οποία άρχισε η προθεσμία. Αν η αντίστοιχη ημέρα δεν υπάρχει τον τελευταίο μήνα, η προθεσμία λήγει με την παρέλευση της τελευταίας ημέρας του εν λόγω μήνα.

7 Όταν μια προθεσμία προσδιορίζεται κατά ημέρες, ο αριθμός των αναφερόμενων ημερών περιλαμβάνει τις ημερολογιακές ημέρες ή τις εργάσιμες ημέρες;

Για τον υπολογισμό των προθεσμιών που προσδιορίζονται σε ημέρες υπολογίζονται οι ημερολογιακές ημέρες.

8 Όταν η προθεσμία προσδιορίζεται κατά εβδομάδες, μήνες ή έτη;

Δεδομένου του τρόπου κατά τον οποίο υπολογίζονται οι προθεσμίες που προσδιορίζονται σε εβδομάδες, μήνες ή έτη (βλ. ερωτήσεις 6 και 9), το ζήτημα αυτό δεν τίθεται για τις εν λόγω προθεσμίες.

9 Πότε λήγει η προθεσμία όταν προσδιορίζεται κατά εβδομάδες, μήνες ή έτη;

Οι προθεσμίες που προσδιορίζονται σε εβδομάδες, μήνες ή έτη λήγουν με την παρέλευση της ημέρας της τελευταίας εβδομάδας ή του τελευταίου μήνα η οποία αντιστοιχεί κατ' όνομα ή κατ' αριθμό με την ημέρα κατά την οποία άρχισε η προθεσμία. Αν η αντίστοιχη ημέρα δεν υπάρχει τον τελευταίο μήνα της προθεσμίας (π.χ. όταν μια μηνιαία προθεσμία αρχίζει στις 31 Ιανουαρίου), η προθεσμία λήγει με την παρέλευση της τελευταίας ημέρας του μήνα αυτού (στο παράδειγμά μας: την 28η ή την 29η Φεβρουαρίου). Τα Σάββατα, οι Κυριακές, οι επίσημες αργίες ή η Μεγάλη Παρασκευή δεν εμποδίζουν την έναρξη και τη διαδρομή προθεσμιών.

10 Αν η προθεσμία λήγει Σάββατο, Κυριακή ή ημέρα δημόσιας αργίας ή μη εργάσιμη ημέρα, παρατείνεται μέχρι την πρώτη επόμενη εργάσιμη ημέρα;

Ναι. Αν προθεσμία λήγει Σάββατο, Κυριακή, επίσημη αργία ή Μεγάλη Παρασκευή, η λήξη της μετατίθεται στην επόμενη εργάσιμη ημέρα.

11 Υπάρχουν ορισμένες περιστάσεις στις οποίες παρατείνονται οι προθεσμίες; Από ποιες προϋποθέσεις εξαρτώνται οι παρατάσεις αυτές;

Οι αναγκαστικές προθεσμίες για την άσκηση ένδικων μέσων αναστέλλονται από τη 15η Ιουλίου έως τη 17η Αυγούστου και από την 24η Δεκεμβρίου έως την 6η Ιανουαρίου. Αν κατά την έναρξη περιόδου αναστολής κατά τα παραπάνω τρέχει τέτοια αναγκαστική προθεσμία ή αν η έναρξη τέτοιας αναγκαστικής προθεσμίας λαμβάνει χώρα σε περίοδο αναστολής κατά τα παραπάνω, η αναγκαστική προθεσμία παρατείνεται κατά το σύνολο της περιόδου αναστολής ή κατά το τμήμα της περιόδου αναστολής που απομένει κατά την έναρξη της προθεσμίας.

Αυτό δεν ισχύει για ορισμένες ειδικές διαδικασίες, ιδίως για τις διαφορές που αφορούν διατάραξη νομής, διατροφή, τις αγωγές εκτέλεσης και τα ασφαλιστικά μέτρα, καθώς και για τις προθεσμίες άσκησης ένδικων μέσων κατά αποφάσεων ερήμην και αποφάσεων που έχουν εκδοθεί κατόπιν αναγνώρισης της αξίωσης από τον εναγόμενο.

12 Ποιες είναι οι προθεσμίες για την άσκηση ένδικων μέσων;

Οι προθεσμίες για την άσκηση ένδικων μέσων εξαρτώνται, καταρχήν, από το είδος της απόφασης (απόφαση ή διάταξη) και από το αντικείμενο της υπόθεσης. Στις αστικές υποθέσεις αμφισβητούμενης δικαιοδοσίας, η προθεσμία για την άσκηση προσφυγής κατά διάταξης είναι κατά κανόνα 14 ημέρες, ενώ η προθεσμία για την άσκηση έφεσης κατά απόφασης είναι τέσσερις εβδομάδες.

13 Μπορούν τα δικαστήρια να τροποποιήσουν τις προθεσμίες, ιδίως τις προθεσμίες εμφάνισης στο δικαστήριο, ή να καθορίσουν ειδική ημερομηνία

εμφάνισης;

Κατά κανόνα, οι προθεσμίες μπορούν να παραταθούν από το δικαστήριο (προθεσμίες υποκείμενες σε παράταση). Οι προθεσμίες των οποίων την παράταση ο νόμος, κατ' εξαίρεση, απαγορεύει ονομάζονται προθεσμίες που δεν υπόκεινται σε παράταση ή αναγκαστικές προθεσμίες (π.χ. οι προθεσμίες για την άσκηση ένδικων μέσων).

Όλες οι προθεσμίες μπορούν να συντηθούν βάσει συμφωνίας μεταξύ των διαδίκων που αποδεικνύεται εγγράφως. Κατόπιν αιτήματος διαδίκου, το δικαστήριο μπορεί να αποφασίσει τη σύντηξη προθεσμίας, αν πιθανολογείται ότι η σύντηξη είναι αναγκαία για την αποτροπή επαπειλούμενης σημαντικής βλάβης και αν ο διάδικος για πράξη του οποίου τάσσεται η προθεσμία μπορεί να εκτελέσει τη διαδικαστική πράξη εντός της συντηθείσας προθεσμίας χωρίς δυσχέρεια (άρθρο 129 του ZPO).

Προθεσμία μπορεί να παραταθεί από το δικαστήριο κατόπιν σχετικού αιτήματος, αν ο διάδικος ο οποίος υπόκειται στην προθεσμία αδυνατεί, για αναπόφευκτους ή εν πάση περιπτώσει πολύ σημαντικούς λόγους, να εκτελέσει τη διαδικαστική πράξη εντός της προθεσμίας και ιδίως αν, χωρίς την παράταση της προθεσμίας, θα υποστεί ανεπανόρθωτη ζημία (άρθρο 128 παράγραφος 2 του ZPO). Παράταση προθεσμίας με συμφωνία μεταξύ των διαδίκων δεν επιτρέπεται (άρθρο 128 παράγραφος 1 του ZPO).

Εντούτοις, οι κλητεύσεις εκδίδονται καταρχήν για συγκεκριμένη ημερομηνία, γεγονός που σημαίνει ότι δεν τίθεται θέμα αλλαγής των «προθεσμιών κλήτευσης» ή των «ειδικών προθεσμιών» για τις κλητεύσεις.

14 Εφόσον μια πράξη η οποία απευθύνεται σε διάδικο που κατοικεί σε τόπο όπου θα ετύγχανε παράτασης προθεσμίας κοινοποιείται σε τόπο όπου δεν παρέχεται η εν λόγω παράταση, το πρόσωπο αυτό χάνει το ευεργέτημα της εν λόγω προθεσμίας;

Το αυστριακό αστικό δικονομικό δίκαιο δεν προβλέπει ρητώς ότι οι προθεσμίες —εφόσον είναι δυνατόν να παραταθούν [βλ. ερώτημα 13]— πρέπει να παρατείνονται ανάλογα με τον τόπο κατοικίας, έδρας ή συνήθους διαμονής. Ωστόσο, οι περιστάσεις αυτές, μεταξύ άλλων λόγων, μπορούν να προβληθούν ως επιχείρημα για να ζητηθεί παράταση της προθεσμίας κατά περίπτωση.

Το αυστριακό αστικό δικονομικό δίκαιο δεν προβλέπει, κατ' αρχήν, διαφορετικής διάρκειας νόμιμες προθεσμίες για τους διαδίκους ανάλογα με την κατοικία, τη συνήθη διαμονή ή τον τόπο επίδοσης ή κοινοποίησης.

Όταν ειδικές διατάξεις προβλέπουν διαφορετικές προθεσμίες ανάλογα με τον τόπο κατοικίας ή έδρας αναφέρονται ρητώς στο κριτήριο αυτό και δεν περιέχουν καμία διάταξη σύμφωνα με την οποία η επίδοση ή κοινοποίηση σε άλλον τόπο έχει ως αποτέλεσμα τη σύντηξη ή την παράταση της προθεσμίας. Όταν ειδικές διατάξεις προβλέπουν διαφορετικές προθεσμίες ανάλογα με τον τόπο επίδοσης ή κοινοποίησης αναφέρονται αποκλειστικά στο κριτήριο αυτό και δεν περιέχουν καμία διάταξη σύμφωνα με την οποία ορισμένη κατοικία, έδρα ή συνήθης διαμονή έχει ως αποτέλεσμα τη σύντηξη ή την παράταση της προθεσμίας.

15 Ποιες είναι οι συνέπειες σε περίπτωση μη τήρησης των προθεσμιών;

Γενικά, η απώλεια της προθεσμίας διενέργειας διαδικαστικής πράξης έχει ως συνέπεια την έκπτωση του οικείου διαδίκου από το δικαίωμα διενέργειας της εν λόγω πράξης (αποτέλεσμα έκπτωσης, άρθρο 144 του ZPO).

Εξαιρέσεις εισάγουν, για παράδειγμα, το άρθρο 289 παράγραφος 2 του ZPO (συνέπειες της μη εμφάνισης σε αποδεικτική διαδικασία) και το άρθρο 491 του ZPO (συνέπειες της μη εμφάνισης στη συζήτηση έφεσης).

Εκπρόθεσμα διενεργηθείσα διαδικαστική πράξη είναι κατά κανόνα αυτοδικαίως απαράδεκτη, σε ορισμένες όμως περιπτώσεις κηρύσσεται απαράδεκτη μόνο κατόπιν σχετικής αίτησης (του αντιδίκου).

Εξάλλου, σε ορισμένες περιπτώσεις, η απώλεια προθεσμίας επιφέρει, πέραν των γενικών, και ειδικές συνέπειες. Οι συνέπειες αυτές είναι εξαιρετικά πολυποίκιλες. Η σημαντικότερη ειδική συνέπεια της απώλειας προθεσμίας είναι ότι, στην πολιτική δίκη, σε περίπτωση που διάδικος απωλέσει προθεσμία, ο αντιδίκος του μπορεί, υπό ορισμένες συνθήκες, να ζητήσει την έκδοση ερήμην απόφασης (άρθρα 396 και 442 του ZPO). Άλλα παραδείγματα είναι τα εξής: Σύμφωνα με το άρθρο 170 του ZPO, η μη παράσταση σε δικάσιμο αμφοτέρων των

διαδίκων επιφέρει διακοπή της δίκης (για τουλάχιστον τρεις μήνες). Στη διαδικασία των γαμικών διαφορών, σε περίπτωση μη παράστασης του ενάγοντος, η αγωγή κηρύσσεται, κατόπιν σχετικού αιτήματος του εναγομένου, ανακληθείσα χωρίς παραίτηση από την αξίωση (άρθρο 460 σημείο 5 του ZPO).

16 Αν λήξει η προθεσμία, ποια ένδικα μέσα παρέχονται στους διαδίκους που δεν τήρησαν τις προθεσμίες, δηλαδή στους ερημοδικούντες διαδίκους;

Η άρση των έννομων συνεπειών που επέφερε η μη παράσταση σε δικάσιμο ή η απώλεια της προθεσμίας διενέργειας διαδικαστικής πράξης μπορεί να επιτευχθεί με τα ακόλουθα ένδικα βοηθήματα:

Επαναφορά των πραγμάτων στην προτέρα κατάσταση (άρθρα 146 επ. του ZPO):

Η επαναφορά των πραγμάτων στην προτέρα κατάσταση αποτελεί ένδικο βοήθημα το οποίο μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την άρση των συνεπειών της μη παράστασης σε δικάσιμο ή της απώλειας προθεσμίας για τη διενέργεια διαδικαστικής πράξης, αν η ερημοδικία / απώλεια της προθεσμίας εκ μέρους του διαδίκου ή του εκπροσώπου του οφείλεται σε απρόβλεπτο ή αναπόφευκτο γεγονός και ο διάδικος ή ο εκπρόσωπός του δεν βαρύνεται με υπαιτιότητα ή βαρύνεται με ελαφρύ μόνο πταίσμα (ελαφρά αμέλεια) για την ερημοδικία / απώλεια της προθεσμίας. Το εν λόγω ένδικο βοήθημα πρέπει να ασκηθεί εντός προθεσμίας 14 ημερών από την άρση του κωλύματος.

Ανακοπή (άρθρα 397a και 442a του ZPO):

Η ανακοπή αποτελεί ένδικο βοήθημα το οποίο μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την εξαφάνιση ερήμην απόφασης του άρθρου 396 ή του άρθρου 442 του ZPO. Η ανακοπή πρέπει κατά κανόνα να ασκηθεί εντός μη υποκειμένης σε παράταση προθεσμίας 14 ημερών από την επίδοση της ερήμην απόφασης, με τη μορφή εισαγωγικού δίκης δικογράφου και ενώπιον του δικαστηρίου στο οποίο εκκρεμεί η υπόθεση.

Έφεση (άρθρα 461 επ. του ZPO):

Ερήμην απόφαση μπορεί να προσβληθεί με έφεση, ιδίως στη βάση ότι δεν υπήρξε ερημοδικία επειδή συντρέχει λόγος ακυρότητας από τους προβλεπόμενους στο άρθρο 477 παράγραφος 1 σημεία 4 και 5 του ZPO (πλημμελής επίδοση ή μη εκπροσώπηση του διαδίκου κατά τη διαδικασία). Ωστόσο, η έφεση λόγω ακυρότητας δεν ασκείται λόγω πραγματικής ερημοδικίας του διαδίκου, αλλά —όπως όλα τα ένδικα μέσα— λόγω σφάλματος του δικαστηρίου, εξαιτίας του οποίου φαίνεται να υπάρχει ερημοδικία του διαδίκου.

■ Τελευταία επικαιροποίηση: 07/10/2025

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα